VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SPOŁECZNEJ I RODZINY**

(NR 55)

z dnia 21 listopada 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 55)

21 listopada 2012 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (druk nr 856),

– rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z podwyższeniem wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn (druki nr 834 i 888).

W posiedzeniu udział wzięli: **Radosław Mleczko** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Marek Ratajczak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Dagmara Korbasińska** dyrektor Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia wraz ze współpracownikami oraz **Marek Michalak** Rzecznik Praw Dziecka.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Małgorzata Cholewa**, **Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Urszula Sęk**, **Robert Durlik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, witam, otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Jest to 55. posiedzenie naszej Komisji w tej kadencji. W projekcie porządku dzisiejszego posiedzenia mamy dwa punkty, pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (druk nr 856) . W drugim punkcie rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z podwyższeniem wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn (druki nr 834 i 888). Czy są uwagi do takiego projektu porządku posiedzenia? Uwag nie słyszę, zatem uznaję, iż porządek posiedzenia został przyjęty.

Szanowni państwo, dodatkowo chciałbym państwa poinformować, bo były w tej sprawie pytania, iż nie jest możliwe dzisiaj pierwsze czytanie projektu senackiego ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – który ma już nadany numer druku 893 – choć było to również przeze mnie brane pod uwagę, gdyż przedstawiciel wnioskodawców pan senator Mieczysław Augustyn jest poza Warszawą i nie może reprezentować wnioskodawców. Ale chciałbym zapewnić osoby zaniepokojone sprawą, która jest przedmiotem tamtego projektu, czyli wydłużenia okresu dostosowawczego dla świetlic środowiskowych do spełniania wymogów określonych w ustawie, iż tamten projekt najpewniej na następnym posiedzeniu rozpatrzymy i prawdopodobnie ze względu na jego ograniczony zakres, będzie możliwe, podczas jednego posiedzenia Sejmu, przeprowadzenie wszystkich trzech czytań. Zatem istnieje realna perspektywa, aby ten projekt przeszedł całą procedurę legislacyjną i został ogłoszony do końca tego roku.

Teraz przystępujemy do realizacji przyjętego porządku posiedzenia. Bardzo proszę przedstawicielkę wnioskodawców panią poseł Magdalenę Kochan o przedstawienie istoty projektu zawartego w druku 856.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Bardzo dziękuję panie przewodniczący. Projekt dostosowuje świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych do nowej sytuacji, jaką wniosła w nasze życie publiczne ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. A szczerze mówiąc, uzupełnia lukę, która powstała w trakcie procedowania tej ustawy, o której mówię, ostatniej, ponieważ wyjęła spod działania tej ustawy dzieci, które – w Polsce jest ich 422, to był stan na koniec października – przebywają w zakładach opiekuńczo-leczniczych albo w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych, albo w zakładach rehabilitacji leczniczej. To są zakłady, które w całości są finansowane ze środków NFZ, działają przy szpitalach i są pod merytoryczną pieczą Ministra Zdrowia. My w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej uznaliśmy, że wszystkie dzieci, które z różnych przyczyn są pozbawione opieki swoich rodziców biologicznych, natychmiast dostają się pod pieczę starosty powiatu, który odpowiada za organizację ich dalszego życia.

Okazało się, że w zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych i w zakładach rehabilitacji leczniczej przebywają dzieci, które nieobjęte pieczą zastępczą starosty, nie mają też drugiego źródła finansowania swojego pobytu w tychże zakładach. Bo wszystko to, co związane jest z medycyną, z procedurami medycznymi, jest finansowane, w sposób dobry, przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Natomiast nie ma skąd finansować części opiekuńczej i bytowej dziecka. W przypadku dzieci, które mają swoich rodziców, sprawa jest uregulowana, ponieważ rodzice wnoszą tam opłaty przewidziane w ustawie, o której mówiłam, czyli w ustawie, która reguluje płatności za pobyt dziecka i uzupełnia kwoty potrzebne na przebywanie tam dzieci w trzech kategoriach zakładów leczniczych. W przypadku dzieci, które nie są pod opieką swoich rodzin biologicznych, te obowiązki płatności przechodzą, i powinny przechodzić, na starostwa powiatowe, które realizują zadanie własne, czyli pieczę nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. I w związku z tym ustalamy tylko, że starosta ponosi konsekwencje pobytu dziecka w takim zakładzie w wysokości ustalonej wcześniej przez procedury wynikające z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych. Tego dotyczy zmiana 2 i art. 2 ustawy.

Natomiast wyniknęła jeszcze jedna rzecz, ona jest bardziej porządkująca. Otóż ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako nowa ustawa regulująca tę sferę życia, zostawiła zapisy ustawy wyprowadzone z ustawy o pomocy społecznej. W trakcie procedowania nie zwróciliśmy uwagi, że w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej musimy zmienić orzecznictwo, czyli prawo do bezpłatnego zaświadczenia o braku przeciwwskazań do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, jako uzupełnienie rejestru tych świadczeń, które przysługują bezpłatnie. I stąd zmiany w art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej. Główne założenia tej ustawy, to uporządkowanie płatności, które za dzieci przebywające w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej, w części opiekuńczo-bytowej przejął, zgodnie z zasadami organizacji tego życia, starosta powiatu.

Chcę jeszcze tylko dodać, że do tej pory w rejestrach Narodowego Funduszu Zdrowia nie było rozgraniczenie na dzieci, które przebywając w zakładach opiekuńczo-leczniczych czy rehabilitacyjnych mają swoich opiekunów i na te, które opiekunów nie mają. Czyli mówiąc krótko, nie wiemy ile z 422 dzieci, które przebywały w tego rodzaju ośrodkach, na pewno potrzebuje tego rodzaju rozwiązań. Nie wiemy, bo nie wiemy, ilu ma, a ilu nie ma opiekunów prawnych. Takiej statystyki do tej pory w tych zakładach nie prowadzono. Przyjęliśmy, zatem do wyliczenia kosztów ustawy liczbę wszystkich dzieci. Ponieważ ustawa musi zawierać także informacje o tym, jak kosztowne są te nowe rozwiązania, przyjęliśmy, oczywiście dla wyliczeń kosztów wynikających z naszych procedur, że wszystkie dzieci będą musiały być finansowane przez starostów. Ale w tym czasie, od momentu, kiedy ten projekt ustawy przekazywaliśmy do laski marszałkowskiej do dzisiaj, wiem, że tego rodzaju statystyki będą prowadzone i jestem przekonana, że koszty tej ustawy będą niższe. Dzisiaj one są przewidziane w granicach 8,5 mln zł dla wszystkich dzieci w całej Polsce. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, po konsultacjach z wnioskodawcami, ale także tu z osobami bardzo zainteresowanymi tym projektem chciałbym poinformować, że zaproponujemy i proponuję, by dalsze prace nad tym projektem odbywały się w podkomisji stałej do spraw osób niepełnosprawnych u pana przewodniczącego, pana posła Plury. Taka będzie propozycja, co do dalszych prac, zwłaszcza, że jest też zgłoszona propozycja poprawki. I może rozpoczynając dyskusję, chciałbym poprosić pana posła Górczyńskiego o przedstawienie pewnej koncepcji, modyfikacji tego projektu. Bardzo proszę.

Poseł Artur Górczyński (RP):

Dziękuję panie przewodniczący, szanowna Komisjo. Poprawki, które chcemy zaproponować, na pewno nie zmieniają kosztów wprowadzenia projektu przedstawionego przez panią przewodniczącą Kochan, natomiast mamy wrażenie, że trzeba by uszczegółowić zapis dotyczący ust. 2 w art. 18. Jednak mamy problem. Pani przewodnicząca mówiła jasno, że jest przypadek dzieci, które nie są jeszcze w pieczy zastępczej. Na chwilę obecną ten zapis reguluje to w ten sposób, przykładowo podam, że rodzi się nam dziecko niepełnosprawne, rodzice zrzekają się praw rodzicielskich i na czas postępowania w sprawie, opiekę z urzędu, ze względu na to, że dziecko, które trafia do tego ośrodka wymaga pewnych decyzji medycznych, przejmuje opiekunka. I wychodziłoby na to, że ta opiekunka teoretycznie jest odpowiedzialna finansowo za wszystkie dzieci, jakimi się opiekuje. Więc uważamy, że trzeba to uszczegółowić.

I druga rzecz, mamy taką propozycję odnośnie ponoszenia opłat przez starostów. Proponujemy, żeby nie ponosił tych opłat starosta, na terenie którego znajduje się ośrodek, tylko starosta właściwy według ostatniego miejsca zamieszkania czy zameldowania dziecka tudzież jego opiekunów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Bardzo proszę pani poseł Okrągły.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Mam takie pytanie odnoszące się w zasadzie do pobocza tych zaświadczeń, czyli nie głównego problemu nowelizacji ustawy, ale wydawania zaświadczeń bezpłatnych, z którymi nie ma problemu. Natomiast ze strony lekarza opieki podstawowej dostałam pytanie, jakie prawo do odwołania się ma osoba, która otrzymała negatywne zaświadczenie do pełnienia funkcji rodzica zastępczego? Tam był podany konkretny przypadek osoby w wieku 75 lat. Była to rodzina, po prostu babcia. Jak to prawnie jest, bo to rzadkie przypadki, ale czasami bolesne.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani dyrektor, proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia Maria Korbasińska:

Jeżeli mogę, to reguluje to ustawa o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta, która wskazuje, że we wszystkich przypadkach, w których za orzeczeniem bądź decyzją lekarza pacjent może skorzystać z jakiegoś prawa bądź uprawnienia. I w tym przypadku, jeżeli jest to niekorzystne, to ma prawo do odwołania się do rzecznika praw pacjenta i funkcjonującej przy nim komisji. To jest ten przepis, który był najbardziej zidentyfikowany z punktu widzenia postępowań w zakresie ustawy w warunkach dopuszczalności przerywania ciąży, ale ten przepis tak naprawdę stosuje się do wszystkich orzeczeń lekarskich w przypadkach, w których rodzą one jakieś uprawnienia. Mogą to być na przykład orzeczenia o kierowaniu pojazdów tam, gdzie nie ma drogi odwoławczej. Można skorzystać z tej jednej generalnej drogi odwoławczej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy jeszcze pani poseł Okrągły chciałaby dopytać? Proszę bardzo.

Poseł Janina Okrągły (PO):

Może się odwołać, mimo że to nie jest osoba chora, nie jest to pacjent, ale świadczenie jest. Dziękuję.

Dyrektor Departamentu Matki i Dziecka MZ Maria Korbasińska:

Jest pacjentem tego lekarza rodzinnego, jest w jego opiece, nawet, jeżeli nie jest chora, jest pod jego opieką, ale korzysta tutaj z pewnych uprawnień i daje to prawo do odwołania się. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę. Zatem proszę przedstawiciela wnioskodawców panią poseł Kochan.

Poseł Magdalena Kochan (PO):

Myślę, że sprawy związane z poprawkami, które w imieniu Ruchu Palikota wnosił pan poseł, będziemy szczegółowo omawiać podczas obrad podkomisji. Natomiast chcę powiedzieć, że niektóre z tych kwestii, które pan poruszył, są już uregulowane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nie ma takiego przypadku, w którym dziecko pozostaje niczyje. Wtedy, kiedy rodzice zrzekają się praw rodzicielskich, natychmiast pieczę nad nim przejmuje starosta, mówiąc krótko, i starosta właściwy dla ostatniego miejsca zameldowania dziecka lub rodziców. Ale myślę, że szczegółowo wrócimy do tych rozwiązań i nie będzie takiego przypadku, w którym pan poseł – ja rozumiem tę troskę – martwi się o tych, którzy chwilowo opiekując się dzieckiem będą de facto skazani na ponoszenie kosztów wysokich, to prawda, bo to jest 200% najniższej emerytury. Tak to liczymy, że ta sfera opiekuńcza tyle w tych zakładach kosztuje. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Czy pan Marek Michalak, Rzecznik Praw Dziecka, chciałby w tej kwestii coś dodać?

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak:

Ja tylko z satysfakcją przyjmuję, panie przewodniczący. Dziękuję za głosy, przyjmuję ten projekt, bo on wychodzi naprzeciw tym wielokrotnym wnioskom, żeby uregulować sytuację tych dzieci na podstawie analizy w placówkach, w których są. Więc bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Szanowni państwo, zamykam pierwsze czytanie i informuję, iż nie wpłynął wniosek o przeprowadzenie wysłuchania publicznego w sprawie tego projektu. Proponuję skierowanie projektu do dalszych prac w podkomisji stałej do spraw osób niepełnosprawnych. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Sprzeciwu nie słyszę, zatem uznaję, iż Komisja przyjęła ten wniosek i powierzam panu przewodniczącemu Markowi Plurze dalsze prace, przy czym, tak jak tutaj rozmawialiśmy wcześniej w ramach tej konsultacji, prosimy, by te prace zrealizować przed następnym posiedzeniem Sejmu. I byśmy na następnym posiedzeniu Sejmu mogli rozpatrzeć sprawozdanie podkomisji. Dziękuję. Na tym wyczerpaliśmy pkt I naszego porządku posiedzenia.

Przystępujemy do punktu II – rozpatrzenie poprawki zgłoszonej w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z podwyższeniem wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn (druki nr 834 i 888). Proponuję minutę przerwy organizacyjnej, by goście, którzy przyszli na pierwszy punkt porządku mogli opuścić salę.

Przerwa

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Szanowni państwo, podczas drugiego czytania projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z podwyższeniem wieku emerytalnego (druki 834 i 888) zgłoszono jedną poprawkę w imieniu Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej. Bardzo proszę panią poseł Ewę Drozd o przedstawienie istoty poprawki.

Poseł Ewa Drozd (PO):

Dziękuję panie przewodniczący. Dzisiaj na posiedzeniu została zgłoszona jedna poprawka, o której dyskutowaliśmy na posiedzeniu Komisji, a dotyczy ona uregulowania sytuacji osób, które opiekują się osobami, które są długotrwale i ciężko chore. W związku z wprowadzeniem ustawy emerytalnej zwiększającej wiek emerytalny, osoby te po 20 latach nie miały odprowadzanych już składek na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne. Dlatego też

ta poprawka reguluje tę sytuację, co spowoduje, że te dwie ustawy będą ze sobą spójne. Jeżeli będą pytania, to chętnie odpowiem.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy stanowisko rządu, czy pan minister ma coś do dodania? Nic. Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę.

Legislator Urszula Sęk:

Poprawka jest potrzebna, celowa i prawidłowa.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Tę poprawkę bardzo szeroko omawiał na poprzednim posiedzeniu naszej Komisji pan Krzysztof Pater, stały doradca naszej Komisji i też eksponował potrzebę spójności z obowiązującymi identycznymi regulacjami w innych ustawach. Dotarł do nas również pan wiceminister Mleczko. Pewnie pan minister się nie spodziewał, że jesteśmy tak dzisiaj sprawni w naszym procedowaniu. Właśnie tak mi się wydawało, że pan minister był zawsze pod wrażeniem naszej sprawności, stąd byłem zaniepokojony nieobecnością pana ministra i te wzajemne pochwały zostaną starannie zaprotokołowane i przejdą do historii polskiego parlamentu.

Panie ministrze, ale w związku z tym, że pan dotarł, chciałbym pana również wprost spytać o ocenę poprawki, która była szeroko omawiana na poprzednim posiedzeniu, przedstawiona i zreferowana przez pana Krzysztofa Patera, dotycząca wprowadzenia rozwiązania spójnego z innymi, już obowiązującymi identycznymi regulacjami. Czy ta poprawka jest panu ministrowi znana i czy pan też ją akceptuje?

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Radosław Mleczko:

Tak, oczywiście, mieliśmy okazję, panie przewodniczący, zapoznać się z tą poprawką i co do zasady uznajemy jej zasadność. Natomiast, jeśli chodzi o szczegółową opinię, jeżeli mógłbym poprosić o przedstawienie jej przez panią dyrektor Prekurat? Bardzo proszę, pani dyrektor.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Proszę bardzo pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MPiPS Anna Prekurat:

Z punktu widzenia systemu pomocy społecznej, jak najbardziej ta poprawka tutaj jest uzasadniona i pozwoli osobom, którym w związku z wydłużeniem wieku emerytalnego i wydłużaniem stażu potrzebnego do nabycia minimalnej emerytury zabrakłoby 5 lat bądź też nieco mniej do tej minimalnej emerytury. Pozwoli im nabyć takie prawo. Tak, jak najbardziej jest to uzasadnione.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Zatem proponuję pozytywne zaopiniowanie zgłoszonej poprawki. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Sprzeciwu nie słyszę, zatem Komisja pozytywnie opiniuje tę poprawkę.

Szanowni państwo, proponuję, by sprawozdawcą Komisji była nadal pani poseł Izabela Katarzyna Mrzygłocka. Jeżeli nie usłyszę innej propozycji, uznam, iż Komisja akceptuje? Akceptacja, pani poseł będzie sprawozdawcą Komisji.

Wyznaczam termin na przedstawienie opinii przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych do 22 listopada do czwartku do godz. 12.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia. Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.